

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת בבא קמא

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיו.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

כל הזכויות שמורות
תש"ס

כתובת להערות :
גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובכ"א
טל : 571-2016 (02)

פ"ד שור שנגח ד' וה'

גמ' לו. - לז.:

ר"מ - תם משלם תחלה כל ח"נ לניזק אחרון ואז לשלפניו והראשונים יפסידו [כר' ישמעאל כשכל פעם תפסו הניזק דנעשה כש"ש במקום הבעלים דבלא"ה ניזק ראשון גובה תחלה] ר"ש - ח"נ להאחרון, ושלפניו חצי מה שנשאר [כר"ע - כל ניזק שותף בנזקין]

אמר תן חובי לעניים בפני גבאי א"א לחזור [יד עניים הוא]

שייך מועד רק למין או גודל מסויים, לאדם, ר"י - לשבתות [לרש"י - דעתו זחה] רב זביד - רק כשבדקו דאינו נגח לאינו מינו, ובלא"ה מועד לכל ור"פ חולק - אפי' סתמא, לסומכוס - חוץ ממועד לאדם [כ"ש לבהמה]

לרב זביד - מועד לאדם ובהמה, חזרה מבהמה מהני לבהמות, וסומכוס חולק

לכו"ע נגח שור חמור וגמל הוי מועד לכל

שייך מועד לסירוגין, לדילוג - לרב בג' נגיחות ולשמואל בד', לשמיעת שופר

חמור וגמל שור שור ושור וכו' - ספק אי נגיחה שלישית מצורף לראשונים או לאחרונים

רש"י לו. - לז.:

לרש"י - לר"ע ניזק שתפס נעשה שומר על כולו

לרש"י - אף סירוגין דשוורים מח' רב ושמואל

גמ' לז. - לח.:

משנה - שור הקדש הוזק או הזיק פטור [שור רעהו]

ר"ש בן מנסיא - הוזק - נ"ש אף בתם [רעהו כ' בתם להוציא מכלל נ"ש משא"כ בהקדש (רש"י ל"ק -

עדיין בכלל נ"ש, ל"ב - חמיר מדלא פירט רעהו במועד]

הזיק - פטור [רש"י ל"ק - אין והועד בבעליו ובתם כ' שור איש, ל"ב - רעהו דוקא וחיוב מועד על תם

דלעיל כתיב]

שור גוי שהוזק פטור ושהזיק נ"ש אף תם [התיר ממונן] [ראה ויתר גוים, הופיע (ממונן לישראל) מהר פארן]]

שור כותי שהוזק פטור, ושהזיק - לת"ק כישראל, לר"מ כגוי [גירי אמת - ומח' כמה קנסוהו שלא יטמעו]; אבל לא קנסו בנערה כותית [חוטא נשכר]

{ בשביל ב' פרידות טובות חס הקב"ה על עמון ומואב, יקדים לדבר מצוה }

כתמים במקום הפקר טמאים ברקם לר"י [גרים טועין], בין הכותים לר"מ [נחשדו להפקיר]

גמ' לט. - מא.

שור חש"ו ושהלכו בעליו למדה"י שהוזק חייב, שהזיק - תם פטור [אין והועד בבעליו] ובנגחן (הוחזק משתגע) מעמידין אפוטרופוס ומעידין בפניו לשוייה מועד -

ר' יוחנן - וישלם מעליית יתומים [שהאפוט' לא ימנע],

ר' יוסי בר"ח - מעליית אפוט' ולכשיגדלו נפרעין מיתומים

לחכמים דסומכוס אף מעמידין לתם לגבות מגופו

אפוטרופוס פטור מכופר [יתמי לאו בני כפרה]

נתפקח, הגדיל, חזרו - לר"מ וסומכוס חזר לתמותו [רשות משנה], ור' יוסי חולק

מועד של חש"ו - ר"י - חייב, ר' יעקב - ח"נ [רבא - לפרושי - בשמירה פחותה וחייב רק על צד תמות (דלא סגי) דמעמידין אפוט', אביי - פליגי - בלא שמר ומח' אי מעמידין לתם או לא ויגבה רק

צד מועדות, רבינא - בנתפקח וכו' ומח' אי רשות משנה]

כופר - רבנן - דמי ניזק, ר' ישמעאל בריב"ב - דמי מזיק
[רב חסדא - מח' אי כופרא כפרה, ר"פ - כפרה ולרבנן ג"ש יושת ישיית מדמי ולדות]

ספק איך משלמין שותפין כופר, אי ממשכנין חייבי כופר [אי חמור]
שואל מועד בחזקת תם והכיר שהוא נגחן - שואל משלם ח"נ אי תפסו ב"ד (דא"א להורות או להעריקו) ובעלים ח"נ

לרבה - אי רשות אינה משנה, אבל משואל לבעל כן [לאו כל כמינך דמייעדת לשורין]
לר"פ - אי רשות משנה, אבל מבעל לשואל לא [שם בעליו עליו]
לר' יוחנן אין לחלק

שור האצטדין אינו נסקל [כי יגח ולא שיגיחוהו]
לרב, ברייתא - כשר לקרבן [אנוס], לשמואל פסול [נעבד בו עבירה]

הרג ע"י רביעה, רגל ברה"י - אביי - חייב כופר, לרבא פטור

רש"י לט.

אין אפוט' לתם - לרש"י - נפרעין רק מקרקעי דיתמי, ל"א - פ"נ קנסא ויתמי לאו בני קנסא
אין נזקקין לנכסי יתומין - לרש"י - לאו בני מצוה

גמ' מא. - מד.

העדאה לכופר: רבא - אמדוהו (שיהרג אילו לא ברחו) לג' (ורב אשי חולק)
רב אשי - סיכין לג' (ואח"כ מתו)

מועד לבהמה (לרב זביד), לגוים (לרב שימי), לטריפה (לר"ל), והגמ' חולקת
ר"פ - ברח מסקילה

רב אחא בדר"א - הוזמו המזימין בסוף
רבינא - לא הוכר איזה שור עד הסוף

שור הנסקל - איסור אכילה משנגמר דינו [לא יאכל (ולא "יהנה"), את בשרו]
איסור הנאה [הו"א - נקי (מנכסיו), לא יאכל] אפי' עורו [נקי, את - הטפל לבשרו]

תם פטור מחצי כופר [מגופו - בר סקילה אפי' לפני גמר דין; ר"א - נקי אפי' עפ"י ע"א, בעלים (למ"ד
כופרא כפרה), נתכוין לבהמה]

לריה"ג חייב, לר"ט ברה"י כופר שלם

פטור מדמי עבד [ר"ע - נקי]

פטור מדמי ולדות [ר"ע - כי ינצו אנשים ולא שוורים, ריה"ג - נקי] מט. - חוץ משפחה [חמרתא]

ינצו אנשים ויש אסון באשה באינו מתכוין לה -

רב אדא ב"א - חייב בדמי ולדות [לרש"י - כר"ש דחולק אתד"ב חזקי], ואביי ורבא חולקין

כופר אשה ליורשיה [הקיש אשה לאיש, אין הבעל נוטל בראוי - חיוב משמיתה],

נזקי אשה ליורשיה: בגרושה (רש"י - אחר החבלה), ולרבנן דרבי דשבח דממילא = ראוי - לבני

מערבא לרבה בגבו ב"ד מעות ולר"נ בגבו קרקע (או מעות לרש"י)

דמי ולדות תמיד לבעל [בעל האשה] חוץ משפחה (רש"י - בשעת חבלה) לאדון

מועד שלא בכוונה או בלי עדים - ר"ל - פטור מדמי עבד [יתן לאדוניו והשור יסקל - כל זמן

שבסקילה], ור' יוחנן חולק [אם עבד]

רבה - פטור מכופר [יסקל וגם בעליו וכו' - שבסקילה],

ור"א חולק, ור' יוחנן ור"ל חולקין [אם כופר]

וחייב דמים [רש"י - לא גרע מנזקין] חוץ: ממודה בדמי עבד [פוטור אפי' במקום סקילה ("מועד

היה")]

ספק לרבא באשו שלא בכוונה דפטור מכופר אי משלם דמים (בכוונה - רש"י - פטור משום קלב"מ)

או בן יגח או בת יגח - אפי' קטנים אפי' בתם אפי' לנזקין

רש"י מא. - מג.

הרג אדם ג"פ שלא בכוונה לרש"י מח: הוי מועד לכופר דשן ורגל אבל לא לבכוונה
נוגח ורובע עפ"י בעלים אינו נסקל - לרש"י - מודה בקנס, רש"י מג. - כמיתת הבעלים - כאדם שהודה
נ"מ בין כופר לדמים - רש"י - באין נכסי

גמ' מד. - מו.

אינו מתכוין ליהודי בר קיימא אינו נסקל [השור יסקל וגם בעליו יומת - כמיתת הבעלים]
מתחכך בכותל להנאתו עד שמפילו על אדם -
שמואל - חייב כופר במועד (לרש"י מח: - ע"י ג"פ בכוונה להפיל על אדם) [אם כופר]
רב - פטור [אין סקילה] (איתותב)
אין כופר ע"י צרורות

נזקין שלא בכוונה - ר"י - חייב [ככופר], ר"ש - פטור [כסקילה - חייב דשור (רש"י - מחמתו)]
נתכוין לזה והרג זה - ר"ש - פטור [כבעלים - וארב לו], משנתנו - חייב [וארב לו לקבוע כמחצה]
אין בעלים לשור - ת"ק - יסקל, ר"י - פטור אפי' הפקיר אח"כ [והועד בבעליו והמית השור יסקל -
ממיתה עד גמר דין]

משנגמר דינו - אסור בהנאה ואינו ברשותו
לרבנן א"א לשומר להחזירו [אתפסתי' לשורי ביד ב"ד (לרש"י - הביאו - הזיקא בידים) ועי"ז גמרו דינו
בפניו [כמיתת בעלים]]
לר' יעקב מוחזר [ממ"נ גומרין שלא בפניו [אינו בר טענה] ואמרין הרי שלך באיסור] -
(לרש"י - בהיזק דממילא)

שומר חייב בנזק כבעלים, ודמי שור לבעל חוץ מש"ח בשמירה פחותה, ושוכר וש"ש בשמירה מעולה
ש"ח שקיבל שמירת נזקיו של נגחן אין דעתו על שלא יוזק [רש"י - מפחדין ממנו]
שמירת שור - ר"מ - מעולה [אין דרך לשמור והתורה חייבה תם + ולא ישמרנו, וג"ש לתם] -
גמ' נה: - דוקא לקרן
ר"י - מועד בפחותה (רוח מצויה) [דרך לשמור - ותם + ולא ישמרנו הוי רבוי אחר רבוי למעט]
ותם במעולה [ולא ישמרנו - למועד]
רב אדא ב"א - וצד תמות במקומה עומדת, ורב חולק
ראב"י - אף תם בפחותה [ג"ש ממועד]
ר"א - מועד בסכין [ולא תשים דמים (לרש"י - ולא ישמרנו = יקיימו)] אבל במעולה נמי חייב

רש"י מה.

מכירת שור לפני שנגמר דינו ליסקל - רש"י - מכור לרדיא (רש"י צח: - ולא יסקל לרבי יהודה)